

LE JOURNAL BIELORUSSIEN
„LA PATRIE“DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND“

№ 18 (248)

Нядзеля 1 траўня 1955 г.

ГОД ВЫДАННЯ 9

Савецкія махінацыі ў Аўстрый

Дзеяя заключэння мірнага дагавору з Аўстрый адбылося на працягу пасыль-ваеннага дзесяцігодзьдзя пад трыста канфэрэнцыяў між заходнімі альянтамі Савецкім Саюзам, якія заўсёды аставаліся бяспходнымі. Саветы не хадзілі за-ключаць мірнага дагавору з Аўстрый, матывуючы гэта разымы ўйшымі прычынамі або ставячы немагчымы да прынесьці выманькі. І здавалася, што справа Аўстрый так і астанецца неразвязанай на працягу даўжэйшага часу.

Аж раптам, на прапанову Савецкага Саюзу, ад 13 да 15 красавіка сёлета гасьціла ў Маскве аўстрыйскія дэлегацыі на чале з канцлерам Раабам, якая была прынятая з такім шумам і помпай, як звычайна прыймаюцца толькі прадстаўнікі вялікіх магутных дзяржаваў, а не акупавана маленькая краіна. У Маскве было дасягнутае пагадненне, што савецкі ўрад «у мітах захаваныя міру» гатоў заключыць з Аўстрый мірны дагавор і то на шмат выгаднейшых для Аўстрый ўмовах, чымся яна раней дамагалася і чымся гэта прадбачаў ранейшы праект мірнага дагавору з ёй, апрацаваны яшчэ ў верасні 1949 году, але ўсёцяк адкіда-ны Саветамі.

У выдадзеных супольнымі комунікаце аўстрыйцікі ўрад забавізывацца: 1. які ўходзіць у нікія мілітарныя саюзы і астанца ўзапраўды неўтральнымі; 2. не дазваляць нікіх апорных мілітарных пунктаў на сваіх тэрыторыях; 3. праводзіць палітыку незалежнасці, аднолька-ву ў дачыненіі да ўсіх дзяржаваў; 4. як імкніцца да задзіночаньня з Нямеччынай (аншлюсу).

Савецкі-ж Саюз із свайго боку згаджаецца: 1. вывесці свае акупацыйныя войскі разам з войскамі іншых акупацыйных дзяржаваў пасыль пад-пісаныя мірнага дагавору, але не пазней як да канца благучага году; 2. прынесьці ваенныя ашкадкавані ў вышыні 150 мільёнаў далараў, якія ў цэласці маюць быць выплачаныя ў таварах; 3. аддаць у собсказасць Аўстрый г. зв. нямечкую маемасць, Дунайскую парагадную супалку і ўсе карабельныя й партовыя ўладжаніні; 4. перадаць Аўстрый права собсказасць на нафтавыя палі і нафтавыя прадпрыемствы 5. нармаліза-ваць гандлёвыя дачыненіі між СССР і Аўстрый; 6. зровдіваць прысыду акупацыйных савецкіх судоў супраць аўстрыяцкіх грамадзян і звольніц з савецкіх вастрогаў ўсіх аўстрыйскіх гра-мадзян.

Эті неспадзянаваны гэст Масквы выклікаў у заходніх сталіцах вялікое здзіўленне. Пачаліся розныя прыпушчэнны ўзгадакі. Пацыйфісты і прыхільнікі козгызстанцыі за ўсякую цану пачалі цешыцца, што Масква змяніла аднак сваю палітыку ў што ўё можна й траба дагаворыца, што можа распачацца эпоха дагаворыца, і заставалісь на два Канцы — Літоўскі і Маскоўскі. На працягу ста-годзідзя гэтыя два Канцы паміж сабой ніколі не спрачаліся, але разам з тым і не сбразвалі, і не радзіліся. Яны кожны на сваю маліліся і ксьціліся, шлюбовацца і хаваліся, заславілі і зажынілі, пачышліся і наракалі на долю. Навет коней кожны запрагаў на свой узор. Але нарешце злы лёс спалучыў іх разам, каб разам-ж бязлітасна звінічыць.

Як пярун нараджаецца бліскавідай, гэта і паўстаньню папярэднічала су-цельная калектывізацыя. Бальшавікі штурмовыя брыгады, дзе крутыя, а дзе засташэнія, заганілі сляянау ў калгасы. Супраціў беларускага сляянства бальшавікі, калі не забілі, дык ладні падблі пасыль паўстаньня — Слуцкага, Вяліскага, Барысаўскага, Койданаўскага калектывізацыі. Бальшавікі, па дарозе да іх дахулыціся сялянне вёск — Ганкавічы, Рубеж, Буд-нікі, Крыўіна Верхнія. Але быў ужо не 1918-ы, а 1930 год, на першыя, а трэція-цьтагодзідзя гэтыя два Канцы збілі двух найбольш зацілых штурмавікоў. А назаўтра, абраўшы сваім правадыром Беларуса Васіля Гаркавага, энту перак-сіліліся кахны на сваю і рушылі на Бешанковічы, каб знайсці там управу на гвалт, каб адшукаць там прафу.

Бязмала ўсе застарынцы пайшли ў Бешанковічы. Па дарозе да іх дахулыціся сялянне вёск — Ганкавічы, Рубеж, Буд-нікі, Крыўіна Верхнія. Але быў ужо не 1918-ы, а 1930 год, на першыя, а трэція-цьтагодзідзя гэтыя два Канцы збілі двух найбольш зацілых штурмавікоў. А назаўтра, абраўшы сваім правадыром Беларуса Васіля Гаркавага, энту перак-сіліліся кахны на сваю і рушылі на Бешанковічы, каб знайсці там управу на гвалт, каб адшукаць там прафу.

Калі адмысловы пасланец у Бешан-

ковічы набыў там у замен на сацу і яйкі зачытаны перед тым да дзюркаў нумар «Правды» з артыкулам Сталіна і ўсе за-старынцы зь ім пазнаёміліся, кожны па сваю ад радасці пераксцісця, а по-тому адразу і разам распачалі ліквіда-ванне калгасу. Яны забралі назад з хлявою сваю абаруленую перад тым жы-вёлую і бяз крываўду падзялілі знойдзене ў сувінах насеніне. Застарынцы не раздышылі. У Бешанковічах адбыўся суд

гэты пакт значна аслабляе і дае Саветам не малыя выйгрыши. Дзякуючы гэтым дзеяньям дзяржавам, падзеленай, патолькі Заходняя Нямеччына і тай неўтралізациі, Аўстрый будзе зьяў-Усходняя Нямеччына — гэта сяняня ліца із навыгаднымі клінамі, што будзе дзея асобныя дзяржавы. Падругое, аддзяляць Заходнюю Нямеччыну ад Усходняя Нямеччына прадстаўляе для Італіі, а ў выпадку вайны чыгуначныя Масквы вялізарную вартасць з гле-дзішчамі палітычнага, і стратгічнага, а таксама іканамічнага, чаго не прадстаўляе аку-паваныя ўсімі дзяржавамі.

Перацічаныя на пачатку ўмовы, на якіх Саветы згадаюціся падпісані з Аўстры-мірны діплом, гэта толькі тое, што ведае з афіцыйных камунікатоў. Ня выключана, што ў Маскве былі пад-пісаныя яшчэ й тайні дагаворы, якія ў будучыні будуть забавізываць Аўстры-мі. Ведама таксама, што ўскім неў-тральнасцю, атрыманая з ласкі Масквы, вядзе дадзеную дзяржаву да становішча савецкага сатэліта. Наагул спраўда Аўстры-мі можа мець шмат прыкрайных неспад-дзевак. У сувязі з усім гэтым новая савецкая палітыка ў дачыненіі да Аўстры-мі можа быць разглядана, як зья-вішча для Заходу адмоўнае.

Алесь Крыга

Квітненюць на іхній магіле вяргіні

ДА 25-ГОДЗІДЗЯ БЕШАНКОВІЦКАГА ПАЎСТАННЯ 1930 Г.

Паймі! Пачуй! Сон нашіяў свой стрывожы Закон і суд свой праведны пошлі!..

Янка Купала

Распачала гэтае паўстаньне вялікая вёска Заставынне. За Саветамі яна на-лежыць да Ганкавіцкага сельсавету Бешанковіцкага раёну Віцебскай вобла-гіцы БССР, а за царскія часы паддяляла да Латыгіўскага воласці Сенінскага павету Маріёўскага губерні Расейскай імперыі. Ад Заставынні, дзе паўстаныне выбухла, да мясточкі Бешанковіч, дзе яно праз пяць дзён заламалася, дзесяць кілямтраў з гакам. Насельніцтва гэтае на-пачалоў складалася з тубыльцаў Беларуса, а напалозу з Маскалёў, які называе наш народ Расейцаў старавераў, што яшчэ ў 18 стагодзідзі зэмігравалі ў вялікую Літву ад рэлігійных перасле-даўлаў Маскоўшчыне. Яны захавалі тут сваё веравызнаньне, мову і звычай. Таму вёска падзялялася на два Канцы — Літоўскі і Маскоўскі. На працягу ста-годзідзя гэтыя два Канцы паміж сабой ніколі не спрачаліся, але разам з тым і не сбразвалі, і не радзіліся. Яны кожны на сваю маліліся і ксьціліся, шлюбовацца і хаваліся, заславілі і зажынілі, пачышліся і наракалі на долю. Навет коней кожны запрагаў на свой узор. Але нарешце злы лёс спалучыў іх разам, каб разам-ж бязлітасна звінічыць.

Праз два дні пасыль зыншчынны ся-лянамі калгасу, у Заставынне зно-зьяўнілася штурмавая брыгада, пад-машаваная на гэты раз міліцыянерамі. Яны распачала съледства, дапытваючы-ся — хто хадзіў у мястечка за газэтай? Хто заклікаў да падзелу калгаса ма-ёмасць? Хто першым адчыніў дзіверы ў хлявою і сывінах? Дарма застарынцы спасаліся на Сталіна, штурмавікі ім адказвалі, што ягоны артыкул мае дачы-ненне да сяляніні, а не да калгасыніка

— кіламетраў з гакам. Насельніцтва гэтае на-пачалоў складалася з тубыльцаў Беларуса, а напалозу з Маскалёў, які называе наш народ Расейцаў старавераў, што яшчэ ў 18 стагодзідзі зэмігравалі ў вялікую Літву ад рэлігійных перасле-даўлаў Маскоўшчыне. Яны захавалі тут сваё веравызнаньне, мову і звычай. Таму вёска падзялялася на два Канцы — Літоўскі і Маскоўскі. На працягу ста-годзідзя гэтыя два Канцы збілі двух найбольш зацілых штурмавікоў. А назаўтра, абраўшы сваім правадыром Беларуса Васіля Гаркавага, энту перак-сіліліся кахны на сваю і рушылі на Бешанковічы, каб знайсці там управу на гвалт, каб адшукаць там прафу.

Бязмала ўсе застарынцы пайшли ў Бешанковічы. Па дарозе да іх дахулыціся сялянне вёск — Ганкавічы, Рубеж, Буд-нікі, Крыўіна Верхнія. Але быў ужо не 1918-ы, а 1930 год, на першыя, а трэція-цьтагодзідзя гэтыя два Канцы збілі двух найбольш зацілых штурмавікоў. А назаўтра, абраўшы сваім правадыром Беларуса Васіля Гаркавага, энту перак-сіліліся кахны на сваю і рушылі на Бешанковічы, каб знайсці там управу на гвалт, каб адшукаць там прафу.

Як пярун нараджаецца бліскавідай, гэта і паўстаньню папярэднічала су-цельная калектывізацыя. Бальшавікі штурмовыя брыгады, дзе крутыя, а дзе засташэнія, заганілі сляянау ў калгасы. Супраціў беларускага сляянства бальшавікі, калі не забілі, дык ладні падблі пасыль паўстаньня — Слуцкага, Вяліскага, Барысаўскага, Койданаўскага калектывізацыі. Бальшавікі, па дарозе да іх дахулыціся сялянне вёск — Ганкавічы, Рубеж, Буд-нікі, Крыўіна Верхнія. Але быў ужо не 1918-ы, а 1930 год, на першыя, а трэція-цьтагодзідзя гэтыя два Канцы збілі двух найбольш зацілых штурмавікоў. А назаўтра, абраўшы сваім правадыром Беларуса Васіля Гаркавага, энту перак-сіліліся кахны на сваю і рушылі на Бешанковічы, каб знайсці там управу на гвалт, каб адшукаць там прафу.

Бязмала ўсе застарынцы пайшли ў Бешанковічы. Па дарозе да іх дахулыціся сялянне вёск — Ганкавічы, Рубеж, Буд-нікі, Крыўіна Верхнія. Але быў ужо не 1918-ы, а 1930 год, на першыя, а трэція-цьтагодзідзя гэтыя два Канцы збілі двух найбольш зацілых штурмавікоў. А назаўтра, абраўшы сваім правадыром Беларуса Васіля Гаркавага, энту перак-сіліліся кахны на сваю і рушылі на Бешанковічы, каб знайсці там управу на гвалт, каб адшукаць там прафу.

Калі адмысловы пасланец у Бешан-ковічы набыў там у замен на сацу і яйкі зачытаны перед тым да дзюркаў нумар «Правды» з артыкулам Сталіна і ўсе за-старынцы зь ім пазнаёміліся, кожны па

гэты пакт значна аслабляе і дае Саветам не малыя выйгрыши. Дзякуючы гэтым дзеяньям дзяржавам, падзеленай, патолькі Заходняя Нямеччына — гэта сяняня ліца із навыгаднымі клінамі, што будзе дзея асобныя дзяржавы. Падругое, аддзяляць Заходнюю Нямеччыну ад Усходняя Нямеччыны — гэта сяняня ліца із навыгаднымі клінамі, што будзе дзея асобныя дзяржавы.

Перацічаныя на пачатку ўмовы, на якіх Саветы згадаюціся падпісані з Аўстры-мірны діплом, гэта толькі тое, што ведае з афіцыйных камунікатоў. Ня выключана, што ў Маскве былі пад-пісаныя яшчэ й тайні дагаворы, якія ў будучыні будуть забавізываць Аўстры-мі. Ведама таксама, што ўскім неў-тральнасцю, атрыманая з ласкі Масквы, вядзе дадзеную дзяржаву да становішча савецкага сатэліта. На гэты разам з тым, што ведае з афіцыйных камунікатоў. Ня выключана, што ўскім неў-тральнасцю, атрыманая з ласкі Масквы, вядзе дадзеную дзяржаву да становішча савецкага сатэліта.

Перацічаныя на пачатку ўмовы, на якіх Саветы згадаюціся падпісані з Аўстры-мірны діплом, гэта толькі тое, што ведае з афіцыйных камунікатоў. Ня выключана, што ўскім неў-тральнасцю, атрыманая з ласкі Масквы, вядзе дадзеную дзяржаву да становішча савецкага сатэліта.

Перацічаныя на пачатку ўмовы, на якіх Саветы згадаюціся падпісані з Аўстры-мірны діплом, гэта толькі тое, што ведае з афіцыйных камунікатоў. Ня выключана, што ўскім неў-тральнасцю, атрыманая з ласкі Масквы, вядзе дадзеную дзяржаву да становішча савецкага сатэліта.

Перацічаныя на пачатку ўмовы, на якіх Саветы згадаюціся падпісані з Аўстры-мірны діплом, гэта толькі тое, што ведае з афіцыйных камунікатоў. Ня выключана, што ўскім неў-тральнасцю, ат

I таксама „водгукі“ Нахабсты “Новага Рускага Слова”

Кажды год у сакавіку беларуская падытъчна эміграцыя ў вольным сьвеце ўрачыста адзінчэ ўгодкі абвешчаньне Беларускай Незалежнай Народнай Рэспублікі і заўёды на такіх урачыстасцях ня толькі прысутнічаюць прадстаўнікі суседніх народоў і народаў, што даді прытулак беларускай эміграцыі, але і праз сваю прэзыдуру выражаютъ беларускаму народу шчырыя найлепшыя пажаданіні ў дасягненіі сваіх запаветных мэты — вызваленіе Бацькаўшчыны і аднаўленіе незалежнасці свайго краю.

За ёсі гады выгинаньня нідзе ў ніколі нікто на бачыў на нашых нацыянальных урачыстасцях прадстаўнікі толькі аднаго суседнага народа — Расейцаў. Ніхто таксама нідзе ў ніколі ніводнага прыхільнага слова не знаходзіў у расейскай прэсе аб вызвольным беларускім руху. Гэтак бы было і ў сёлетнім годзе, каб не адно маленкае, але вельмі вымойнае, выключэнне, што мела месца ў Нью-Ёрку — ЗША.

Гэтым разам на нашас съяткаваньне «адгукнулася» й найбольш распаўсюджаная расейская газета «Новага Рускага Слова», зъмісціўши ў сваім выданы за 30-ае сакавіка зласлыў фальсифікат гісторычных падзеяў беларускага

нацыянальна-вызвольнага руха піара ведамага ў Нью-Ёрку г. зв. фэдэралістага, «тоже-белорусса» — Баранцэвіча, разлічанікі, які відаць, на неабазнанасці запрапорных гісторычных фактамі рахавога расейскага чытчика і на паніжэньне ў яго вачок значынья беларускага нацыянальнага съяткаваньня.

Карыстаючыся ўспомненай неабазнанасцю, Баранцэвіч, нахабна перакручываючы ведамыя кожнаму факты, бессыромна цвердзіц, што: «Немцы паслы падпісаныя Верасцейскага міру... вырашылі «адціпаци» і Беларусь. Быў створаны тэрмінова «беларускі» самостыднікі рух і базілікі выбару скліканы I-шы Усебеларускі Кангрэс». Падобную брахню аб «тэрміновымі стварэніямі» народнага руху ці Немцах, нязаведама адкуль прычапленых да I-га Кагрэсу, можна толькі плесці малым дзецим, але ў тыхада ведаюць, што Актам 25-га Сакавіка ёсьць III-я Устанаўная Грамата, а не 2-ая, як пада... гора-гісторык фальсифікатар Баранцэвіч. Мала гэтага, Баранцэвіч у сваім «творы» хапаецца яшчэ за даволі заежджаную ўжо песьню аб г. зв. «самаліквідацыі» воргану БНР на Борлінскай канферэнцыі 1925 г., а гэтым самым выступае спозыненем бальшавіцкім падпявалам, бо толькі бальшавіцкім

свой час корысталіся ўспомненымі ко-зырам, а пазней ворагі беларускага не-залежніцкага руху.

Справа, аднак не ў самым Баранцэвічу, што ўжо не аднойчы выпрабоўваў свае сілы ў плявуганьні і абліваньні гразью нацыянальных съятасціў беларускага народа на бачынах «Новага Рускага Слова». Падобны жалю-голінія брдні яшчэ ніколі ніколі ні пры-сторыкі славы і паважанія, дарма што Баранцэвіч увесі час клянціцаў й божыцца Беларусам і «выйстуае», быццам-бы «ад імя народа, што на прызнае ніякіх Актам 25-га Сакавіка», бо аб ім, і яму падобных, яшчэ ў XVI ст. вельмі трапіла на зацемі пасол Мялешка, што «костка свая, але сабачым мясам абрасла і ваняне». Хай тады ваняне далей, аж пакуль на стлее. Справа зусім у іншым, справа ў прыянансі дачыненія расейскай палітычнай эміграцыі да беларускага народа, бо, калі такая газета, як «Новага Рускага Слова», што маніца быць дэмакратычнай і ў значайнай меры фармуе ў выражася грамадскую думку Расейцаў на толькі ў ЗША, дазваляе на сваіх бало-нах абліваць памылі нацыянальных га-давінія суседніага народа заміж словаў падтрымкі ці спачуваныя ў іхнім зма-ганаю з агульным ворагам, талы гэтаке стаўленне вельмі далёкае ад прыянансі. Праўда, «Новага Рускага Слова» ніколі прыянаны ці, нават, спагадай да беларускага народа ў не грашыла і вельмі сквапна друкавала ўсё, што толькі магло пашкодзіць на толькі Беларусам, але нацягнул усім, каго яны хрысьцілі і хры-сцяць «самостыднікамі-сепаратистамі», зъмішчаючы час ад часу некаторыя «лі-сты ў родакіні» (толькі не заўсёды, прыкладам, наш адказ на паклён Баранцэвіча на зъмішчаны), каб гэтым самым выказаць сваю, быццам-бы, бессторон-нісць.

Вядомая реч, што ніхто із Беларусаў ніколі ні зъбіраўся й на зъбіраеща на-вучаль Расейцаў і іхнью прэсу, як яна мае насыніяя сваім чытчам спосабы: зъзядамадчыненія ўзусідзім, але дзе-ля кожнага Беларуса, паслы ўспомненія выпаду «Новага Рускага Слова», стала канчаткова ясным, што ў запра-днасці распальвае нацыянальную анта-ганізмы, у чым дагэтуль увесі час віна-вацілія «сепаратысты», а так сама й «шчырасць» ды «зъглівасць» нашага суседа — Расейцаў.

Янка Качан

АД РЭДАЦІІ: Зъмішчаючы вышэйшыя артыкул сп. Янкі Качані ў довад нашага салідарызованія з выказанымі ў ім думкамі, уважаем за свой абавязак выказаць яшчэ й нашае абурэнне су-праца прэсавай акцыі «Новага Рускага Слова», сікраванай да съведамага хвалі-шаваньня, дыскрэдытацыі, абражаньня ганьбенія ў найблізшыя грубых хвор-мах беларускага нацыянальна-вызвольнага руху ю ягоных носятбаў. Такія ві-пады «Новага Рускага Слова», як паш-квілі пад адрасам агульна паважанага правадыра нацыянальна-вызвольнага нашага руху на эміграцыі Прэзыдэнта Рады БНР інж. М. Абрамчыка, зънева-жаныя ганьбеніе съветлай памылі агульна прызнанага духовага правадыра беларускага народа ю прарока ягонага нацыянальнага адраджэння Янкі

Як у бяспамяцтве, ён прыціснуў да сябе яе галаву. Яна плацала ўжо ціхімі, бяздумнымі сълязымі, выпрошавала ў яго слова:

- Скажы, ну скажы, Лявонка, якая я табе?.. Ты мяніе зънівідзе. Завошта, чаму ты?..
- Маўчи, — запаштаў ён, — ты маўчи.
- Чаму ты сказаць яя хочаш... Ты мяніе гэтак ўкалоў, гэтак скрыўдзіў... Нашто ты мяніе гэтак?..
- Маўчи, — напрасіў ён.

Яна больш не гаварыла, маўчаў і ён. Цяпер пасадзіў сабе на калені і прытуліў яе твар да свайго. Яна пакінула плацаніе, ціснулася да яго, вісла рукамі на яго шыі. Так доўга цягнулася маладое шаленства, радаснае і пакутнае.

Ужо забялела над лесам, ужо навет і ружавець начало, а ніхто не хадзіў па Бушмарым двар. І от нарэшце зъёмнае нары пуні выйшла Аміля. Яна была новая нейкай, не падобная на сябе ранейшую. Штосьці было ў вачах закончанае, зусім сфармаванае. Можа гэта цвёрдае ўжленьне на-зъёды — што такое яна і што такое Бушмар і што яны адзін для другога. Яна доўга сядзела на ганку, гледзічы пе-рад сабою ў зямлю. Гэтак начу змучыла яе. Яна ўсё глядзела на сваі росны сълед на траве.

Бушмар выйшаў неўзабаве. Ён пайшоў проста да студні. Выцягнуў відро вады, нагнуўся і стаў ліць практысты холад сабе на галаву.

XI

Ужо зблекла ружовасць на ўсходзе. Вяршаліны лесу гарэлі сонечнымі агнямі, і лес слухаў безутратленую музыку чулае раницы. Сонца было за палівым узгоркам, але далёка яшчэ пакуль зынкіе раса. Росны сълед скроўні клаўся пад Амілінімі нагамі, да лесу, а ў лесе съцежка з леташніх хвойных іголак маўчала пад нагамі. Тут было ціха і прытульна. З-пад дровай цёк воды вечна маладога ядлоўцу, пахла хвой і лясная зямля. Вечнасцю дыхала ўсё. Навет чулікі гукі былі як ціцінія.

Аміля выйшла за лес. Сонечнае поле жыло клапатлівым веснавым днём. Яно гучыла птушынімі галасамі, зеляніліся ячменямі і аўсамі. Убок ад узгорку туціліся да яго знаёмыя стрэхі.

Як бы шукаючы чаго, Аміля палажыла да ілба над вачыма руку і ўгледзілася ў поле. Вецер абвяжоў ёй твар. Ня думайчы яна пайшла пашыту цераз поле. Перад ёю, наводдалек бегла хвалі жытва.

Адрэсава хата ветліва глянула на яе спарахнеласяцю сваіх съцен. На прызыбе, на ўмятай каstryцы драмаў узлахмачаны сабака. Ен толькі гультайскім зіркамі правёў яе ў двор. Там

Заява АКВБ у справе Ул. Васілакі

(ПРЕСАВЫ АДДЗЕЛ АКВБ)

АД РЭДАЦІІ: Адразу-ж паслы зар-ганізація ў ўсходніх сектары Борліна г. зв. «Камітэт для павароту на баць-каўшчыну», пераег на ўсходні Борлін Украіну і Украінскі У. Васілакі, які перад гэтым у ўсходнімі сектары Борліні з'яўляўся адным дазвол на часовае пераўбанье ў ўсходнім Борліне.

Паслы атрыманыя гэтага тэксту, спадар Сардзэнт выдаў асьветчаныне, за-значаючы, што Васілакі ня меў ніякіх сувязі з Амэрыканскім Камітэтам і што гэты Камітэт ужо даўно меў падазрэньні што да ягонае асобы. Амэрыканскі Камітэт уважае сачыў за дзеянасцю Васілакі, калі той у лістападзе 1953 году арганізаваў г. зв. ЛАОНС. Гэта «ліга» выдала некалькі нумароў газеты «Анты-бальшавікі». На пытаньне, адкуль ён так неспадзяваны дастай вялікі сумы гро-шуа на фінансаваныя гэтага выдання, Васілакі адказаў, што ён выиграў вялікі сумы на лёттары. Амэрыканскому Камітetu адразу стала ясным, што Васілакі паслугоўваўся ЛАОНС-ам, «Анты-бальшавіком» і ўкраінскай газетай «Но-ва Украіна», каб разыбіць ЦОНТР і Пашырскі Блён. ЛАОНС-ам не зацікаўся ніякай паважнай эміграцыйнай арганізація, і ўсе старавіні Васілакі на мелі ніякай пасльеху.

Тое-ж і ў „Рускай Мысли“

Так як у Амэрыцы найболей пашыранай расейскай газетай зъяўляецца «Но-ва Рускага Слова», гэта ў Эўропе най-больш пашыранай расейскай газетай «Рускай Мысли», што выдаецца ў Парыжы. Вось-ж гэтага апошняй ў вапліўваны беларускіх нацыянальных съятасціў не асталася ззаду ад свайго юўрэйскіх сястраў, зъмішчаныя дзень пазней, 1 красавіка сёлета, артыкул таго-ж Баранцэвіча п. н. «Беларускіе Самостынікі». Гэты артыкул ёсьць да-слойніці трохі зменены павтарэннем артыкулу «Новага Рускага Слова» з тымі-ж «гісторычнымі аргументамі» і з тымі-же аплёўваннем нашага вызвольнага руха.

І тут нас на цікавіц палітаваньня годная асоба Баранцэвіча. Затое цікавіц становішча самой рэдакцыі газеты. А той факт, што найбольш пашыраныя расейскія газеты на абодвых кантынентах тых амэрыканскіх колаў, якія супрацоўнічаюць і ўтрымліваюць блізкія кантакты із спадаром, якія глядзяць на ягоныя паводзіны, каб зънаважыць пазней, 1 красавіка сёлета, артыкул таго-ж Баранцэвіча п. н. «Беларускіе Самостынікі». Гэты артыкул ёсьць да-слойніці трохі зменены павтарэннем артыкулу «Новага Рускага Слова» з тымі-же «гісторычнымі аргументамі» і з тымі-же аплёўваннем нашага вызвольнага руха.

Можна аўтаматyczнай палітаваньня ўсіх сістэм зъяўляюцца ў сістэме Амэрыкі.

Можна аўтаматично падтрымліваць і бараніць або асуджаць і змагацца. Але съядомае з паступаньнямі юнійскіх нацыянальных съятасціў дзяліцца ззаду ад свайго юўрэйскага сястраў, зъмішчаныя дзень пазней, 1 красавіка сёлета, артыкул таго-ж Баранцэвіча п. н. «Беларускіе Самостынікі». Гэты артыкул ёсьць да-слойніці трохі зменены павтарэннем артыкулу «Новага Рускага Слова» з тымі-же «гісторычнымі аргументамі» і з тымі- же аплёўваннем нашага вызвольнага руха.

Аміля выцягнула зельле і кінула ў сенцы. На палку калія печы панакіданы знаёмы лахманы...

Думкі пачалі бегчы шпаргілі, вырывалі абрыйкі мінулага. Можа ёй было гадоў шэсць ці сем, як (гэта страшнае цяпера) сістэма пашыраныя нацыянальных съятасціў ўзяла падтрымліваць і бараніць або асуджаць і змагацца. Але съядомае з паступаньнямі юнійскіх нацыянальных съятасціў дзяліцца ззаду ад гэтакіх сястраў, якія глядзяць на ягоныя паводзіны, каб зънаважыць пазней, 1 красавіка сёлета, артыкул таго-ж Баранцэвіча п. н. «Беларускіе Самостынікі». Гэты артыкул ёсьць да-слойніці трохі зменены павтарэннем артыкулу «Новага Рускага Слова» з тымі- же «гісторычнымі аргументамі» і з тымі- же аплёўваннем нашага вызвольнага руха.

Гэтак жылі, што ю старыя лахманы для іх не заўсёды драбя-за. А яшчэ — калі чалавек кожны дзень у голадзе і холадзе, дык тут ужо ўсякія межы і ўстаноўлены руйнующыца.

Беглі ў ях думкі няроўна, утраплена. То выхалічы яны з чалавечася таямніцы што-небудзь з того, што калісці было перажыта, ранейшае бацькава парабкоўству ў двар, бадзяняне на местах, то засыльцаў ўсё перед чалавекам у ясныя калеры часоўся няядзімага, што вельмі падобна пад маўклівую шырьлю зямлі ў гарачыя пойдзені. Калі ў чалавека такое утрапленьне, а навокал усё сама ў сябе.

Заява АКВБ у справе Ул. Васілакі

(Заканчэнны з 3-й балоны)

кружылі ў права-нацыяналістычных ук- Мы таксама ведаем, што савецкія вор- ганы бясьпечнасыці, якія трываюць на- роды ў Савецкім Саюзе ў стане тэтору, цяптер пашыраюць свае аперацыі такса- ма і на тых людзей, што мелі нагоду ўцячы на свободу. Заданнем гэтых вор- ганаў бясьпечнасыці ёсьць зламаныне актыўнасці, якую праводзіць Амерыканскі Камітэт супольна з антысавецкай эміграцыяй. Можна з пэўнасцю верыць, што Васілакі быў штёнкам і дывэрсантам і працаў для савецкіх разьведвальных агенціяў. І сваім ўёкамі ад справы вызваленія ды нападамі на Амерыканскі Камітэт і на ўсю эміграцыю ён толькі завяршыў акт зрады ў кар'еры дывэрсаў і разыцця. Мы з Амерыканскага Камітету можем сказаць, што мы ня даліс злавіца на правакацію гэтага савецкага агента і што мы зляўляемся на старожы супраць падобных правакацій савецкіх палітычных воргану.

«Справа Васілакі ёсьць яшчэ адным доказам, які падцвярджае, якім важкім доказам, які жадаюць, каб народы Савецкага Саюзу ўзноўят атрымалі свае дэмакратычныя права, укладзеныя ад іх бальшавікамі, і былымі савецкімі грамадзянамі, што цяпер жывуць на Захадзе і з ахвярнасцю працуць, каб прынесці вызваленіне сваім бацькаўшчынам.

Ніжэй прыводзім заяву спадара Сарджонта з прычынай ўцекаў Васілакі:

«Справа Васілакі ёсьць яшчэ адным доказам, які падцвярджае, якім важкім доказам, які жадаюць, каб народы Савецкага Саюзу ўзноўят атрымалі свае дэмакратычныя права, укладзеныя ад іх бальшавікамі, і былымі савецкімі грамадзянамі, што цяпер жывуць на Захадзе і з ахвярнасцю працуць, каб прынесці вызваленіне сваім бацькаўшчынам.

Украінскае Інформбюро у справе Васілакі

Міністэрства нутраных справаў г. зв. Нямечкай Дэмакратычнай Рэспублікі цераз свае агенцтва АДН, а за ім і маскоўскі ТАСС паведамілі цераз свае рэдакціі 7 красавіка 1955 г. пра пераход із Захадней у Ўсходнюю Нямеччину Уладзімера Васілакі. У гэтых паведамленын цвердзілі, быццам-бы Ул. Васілакі адлыграваў кіруючу ролю ў нацыянальным жыцці ўкраінскай эміграцыі.

Украінскае Інфармацыйнае Бюро паведамляе: Уладзімер Васілакі ніколі ня браў удзел у працы ўкраінскай эміграцыі. Аб ім ведама, што падчас другой сусветнай вайны ён супрацоўнічаў з ворганамі гітлероўскай улады, пасля якіх вайны ён вынырнуў у колах г. зв. федэралістычнага руху, які запярачыў народу Савецкага Саюзу, якіх і называўся «Лігай», але складалася з некалькіх чыста прыпадковых асоб на чале з Ул. Васілакі. Да гэтай «Лігі» ўсе арганізацыі народу ССР, што змагаюцца супраць бальшавізму за сваё нацыянальна-дзяржаваўнасць, ставіліся іншаты.

Пераход Ул. Васілакі да бальшавікоў быў сумнів стаіць у сувязі зі стваронем у Ўсходней Нямеччине савецкага камітету для рэпатрыяцый.

8 красавіка 1955 г.

(Укр. Информ. Бюро)

Інформацыйны даклад у Торонто

У нядзельню 13 сакавіка г. г. др. Б. Ра- гуля на запросіў Згуртавання Белару- саў у Канадзе прачытуаў даклад для беларускага грамадзтва ў Торонто на тэму «Асягненны беларускі эміграцыі». З прымененасцю траба аддеміці, што тэма дакладу заціквіла беларускую таронцскую калёню. Но даклад прыйшыў усе бяз розніцы на так званыя палітычныя сказаць нашым суродзічам, што мы зма- гаемся за Незалежнасць, і слухаю- місць дадумоўца да гэтym.

Дакладчык пагадзіўся з некаторымі памяць загінутага нядынаў ад барожай руки на лініі грамадзкай і палітычнай работы Леаніда Карася. У далейшым ён скхартарызваў агульнае палажэнне беларускіх эміграцыяў, коротка затры- маўшыся над ейнымі заданнямі. Гэтыя заданні ён падзяліў на дзве групы: нацыянальна-грамадзкую працу ўнутры і палітычна-рэзізантавую — на вон-кі. У далейшым дакладчык зрабіў ка- роткі нарыс дасягненіяў на нутраных поль, які ў вансону з заключаючы ў наладжаныні арганізацыінага жыцця беларускіх эміграцыяў. Пасля ён пера- дышоў да агляду дасягненіяў на міжна- родным форуме. Ен звярнуў увагу на асноўныя маманты, а менавіта: Рады «Вызваленіе»; Інстытут для Вывучанія Гісторыі І Культуры Народу СССР; Парыскі Блэк, ягонае палітычнае зна- чэнне ды роля Беларусаў у ім; палі- тычныя кантакты Рады БНР з заходнімі ўзрэзіскімі народамі.

З боку прыхільнікаў БЦР быў паставлены закід, што дакладчык абмежаваўся дасягненіямі Рады БНР, а ня ўспомініў дасягненіяў іншых «апазыцыяў». Дакладчык пагадзіўся і з гэтym. Ен па- прасіў прадстаўніка БЦР папоўніць ягоны даклад і падаць да агульнай ведама тыя дасягненіны, аб якіх дакладчыку нічога не было ведама. Пры гэтym ён сказаў, што ён намагаўся знайсці што-небудзь, аб чым можна было бы- б успомніць, але яму гэта не ўдалося.

Пастаўлены быў таксама закід — на прайвільным разъмеркаванні субсыдый на «Беларуса», аб праразескім ідэялягічным кірунку «Бацькаўшчыны» ды шмат іншага. Бальшыня гэтых закідаў выць- кала з непаінфармаванасці або із зга- праудманае дзямотагі, бо, прыкладам, той, хто рэгулярна чытае «Бацькаўшчыну», я можа стаўці закідамі пра- прадаўнікамі.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра- прадаўнікамі із гэтym і раней, палітычными мерцівякомі, які аднак імкнуўся аўтада- на савецкіх імпрыялястычных і шавініст- сцых ды рознага тыпу амаралыніх ды- вэрсантав, дзеянасць якіх выразілася ў г. зв. «гуласцічыне», што сталася цяпер мяцшакай для ўсіх адшапенцаў нера- сейскіх народоў.

Пастаўлены быў таксама закідамі пра